

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 228. An ille, qui detraxit, teneatur semper hoc revocare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

impediendi , quàm positivè non inferendi damnum.

§. 2. Non est obligatio reparandi damna se- 1244
cuta , antequam adverteris fuisse detractionem ,
utì rectè *Lugo* d. 15. n. 5. ; illa tamen sunt repa-
randa, quæ sequuntur ex dilata culpabiliter resti-
tutione famæ, utì colligitur ex dictis n. 252.

§. 3. Si de Petro dicas crimen , quod audien- 1245
tes per errorem intelligant de Paulo , dum ad-
vertis , ex justitia teneris restituere Paulo , ob ra-
tionem n. 1243. datam , & providere, ne intelli-
gant etiam de Petro , *Mol. Lugo* n. 6. *Spor.* n. 87.
contra *Less.* qui dicit ex Charitate tantùm teneri,
quod *Dicast.* n. 167. dicit esse probabile, sed addit
Lessium consequenter dicere debuisse etiam tan-
tùm ex Charitate teneri , si sine culpa detraxerit ,
esse autem tum obligationem saltem ex Charita-
te , si possis sine gravi incommodo , fatentur
communiter omnes cum *Dicast.* n. 161. , hoc e-
nim faciendo non pateris damnum , quod pate-
reris, si damnum in bonis fortunæ inculpatè cau-
satum tenereris reparare.

Q. 228. An ille , qui detraxit , teneatur semper 1246
hoc revocare. R. §. 1. Per se loquendo , tenetur ,
& non est satis eum laudare in aliis rebus , v. g. si
dixisti aliquem esse impudicum, non est satis lau-
dare eum in aliis virtutibus , quia sic nequidem
æquivalenter restitues hoc, quod abstulisti, una
enim fama in æstimatione hominum non substi-
tuitur pro altera, utì habet communissima sen-
tentia.

§. 2. Si detraxit , manifestando aliquid ve- 1247
rum , non potest hoc revocare , dicendo se esse
mentitum , sic enim mentiretur , sed debet aliis

D d d 4   verbis

verbis uti, v. g. dicere se malè locutum esse, se fecisse injuriam, se deceptum esse, nempe errore practico, homines sæpe mentiri talia dicendo, se non posse quidquam asserere de alterius crimine &c., si tamen audientes adverterent hoc fieri ideo, ut reparetur fama, meliùs esset aliter compensare, v. g. laudando in aliis virtutibus, vel quovis alio modo ingenerando bonam opinionem de persona læsa, aut etiam honorando, uti habent *Less.* & *Lugo* d. 15. n. 33., ea enim nunc est calliditas hominum, ut suspicentur ejusmodi retractationes, in quibus aliquis dicere non audeat se dixisse falsum, fieri tantùm eo fine, ut satisfiat conscientia, hinc pergunt credere fuisse verum: interim tamen debet detractor manere paratus ad revocandum, prout salvâ veritate poterit, si hoc fuerit necessarium ad reparationem famæ læsæ. Videri possunt *Dian.* p. 3. t. 5. R. 30. & p. 11. t. 6. R. 57. *Dicast.* d. 12. à n. 261. *Steph.* t. 4. d. 6. n. 44. *Spor.* in *Dec.* t. 5. c. 4. n. 92.

1248 Q. 229. *Ad quid teneatur, qui falsò detraxit.*
 R. Teneatur, per se loquendo, retractare tali modo, qui sit efficax ad reparandam stabiliter famam alterius, etiamsi deberet dicere se mentitum esse, idque juramento firmare, etiam adhibitis testibus, aliisque quamvis extraordinariis mediis, ita cum communi *Lugo* à n. 24. *Ills.* t. 4. d. 2. n. 109., partim contra *Fabrum*, qui dicit non teneri addere juramentum, partim contra utrumque *Nav. Rodriq. Dicast.* n. 259. *Spor.* n. 89., qui dicunt non teneri adhibere testes, partim contra *Less.*, qui dicit non teneri nisi ad summum adhibere juramentum & testes, non autem alia extraordinaria media, quod etiam videtur innuere